

Zet de burger centraal

Kindersamenvatting Jaarverslag 2024

De Nationale ombudsman, de Kinderombudsman en de Veteranenombudsman zijn er om burgers, kinderen en veteranen te helpen als het misgaat tussen hen en de overheid. En om overheden en andere instanties uit te dagen het perspectief van burgers te borgen in alles wat ze doen en te zorgen dat kinderrechten worden nageleefd.

Het gehele jaarverslag 2024 is te lezen op www.kinderombudsman.nl/jaarverslag-2024

Boodschap van Margrite

Het maakt niet uit hoe oud je bent of waar je vandaan komt: iedereen heeft rechten. Jij dus ook! Daarom zijn er wetten en regels die jou beschermen. Als Kinderombudsvrouw controleer ik of de overheid en andere organisaties die veel met kinderen en jongeren werken, zich daar ook aan houden. Daarbij kijk ik naar wat kinderen écht helpt.

Dus geef ik de overheid en andere organisaties de volgende opdracht mee:

- De overheid moet meer contact zoeken met kinderen en jongeren en naar hen luisteren. En dan ook echt doen wat er nodig is.
- Organisaties moeten leren van wat er eerder fout is gegaan.
- Als je als kind of jongere hulp nodig hebt, dan moet het makkelijker zijn om die hulp te krijgen. Organisaties moeten daarom duidelijk maken hoe je ze om hulp kan vragen.

Verder help ik kinderen en jongeren tot 18 jaar om voor hun rechten op te komen. Dat doe ik samen met mijn team. Stel, je hebt een probleem met een organisatie, zoals je gemeente, je school, de jeugdzorg of de politie. Bijvoorbeeld omdat je vindt dat ze niet goed omgaan met jouw kinderrechten. Dan kun je hierover contact met ons opnemen. Wij geven je advies, kunnen met de organisatie praten of een onderzoek starten.

Maar ook als we zelf zien dat er in Nederland iets misgaat op het gebied van kinderrechten, dan komen we in actie. We vertellen politici wat er beter kan. En we laten zien hoe wetten en regels kunnen worden gebruikt om kinderen en jongeren beter te beschermen. Bij elk advies houden we zoveel mogelijk rekening met wat kinderen en jongeren nodig hebben of belangrijk vinden.

Als Kinderombudsvrouw reis ik hiervoor door Nederland en naar het Caribisch deel van ons land. Overal luister ik naar wat kinderen belangrijk vinden en nodig hebben. In 2024 hielpen wij 1.785 keer kinderen en hun ouders en verzorgers als het misging tussen hen en de overheid.

Zo geef ik kracht en invloed aan de stem van kinderen.

Margrite Kalverboer
Kinderombudsvrouw

kinderombudsman

UIT DE PRAKTIJK VAN DE KINDEROMBUDSMAN

Ook recht op zakgeld onder voogdij

Ben* staat onder voogdij en woont in een woongroep. Hij ontvangt geen zak- en kleedgeld. Als hij hiernaar vraagt, verwijzen de woongroep, de voogd en de gemeente naar elkaar. Dat helpt Ben niet verder. Hij neemt contact op met de Kinderombudsman en vraagt om hulp. De Kinderombudsman neemt contact op met de voogd en legt uit dat Ben hier wel recht op heeft en dat hij niet de dupe kan zijn van de onduidelijkheid over wie het zak- en kleedgeld moet betalen. Dat is niet in het belang van Ben. Daar zijn de instanties het mee eens en er kwam goed bericht. Ben krijgt nu wel het zak- en kleedgeld.

Kinderen hebben recht op voldoende geld om van te leven. (art. 27 IVRK). Minderjarigen die in een jeugdhulpinstelling verblijven, hebben net als ieder ander kind recht op kosten voor hun levensonderhoud, waaronder zak- en kleedgeld. Het zijn de ouders die dit in eerste instantie moeten betalen. Toch zijn er situaties denkbaar waarbij kinderen geen zak- en kleedgeld ontvangen van hun ouders. Bijvoorbeeld omdat die niet kunnen of willen betalen. In die gevallen moet de gemeente voor je zorgen. Dat staat in de Jeugdwet. De Kinderombudsman heeft hiervoor eerder al aanbevelingen gedaan in de rapporten Mag ik mijn zakgeld (2017) en Wie geeft mij(n) zak- en kleedgeld? (2021).

* Niet zijn echte naam

Over de Kinderombudsvrouw

Hebben alle kinderen in Nederland dezelfde rechten?

Ja. Je hebt als kind bijvoorbeeld recht op onderwijs en gezond eten. Ook moet je beschermd worden tegen mishandeling en kinderarbeid. Al deze rechten staan in een verdrag over kinderrechten, en die gelden voor alle kinderen in Nederland. Bijna alle landen ter wereld hebben beloofd zich hieraan te houden. Dit geldt dus ook voor Nederland.

Wat doet de Kinderombudsvrouw?

De Kinderombudsvrouw bewaakt deze kinderrechten. In Nederland is dit Margrite Kalverboer. Zij kan kinderen en ouders (hier bedoelen we overal in de tekst ook verzorgers) helpen. Bijvoorbeeld als zij problemen hebben met school, het ziekenhuis of de overheid. Dat geldt ook voor kinderen en ouders die wonen op de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Margrite Kalverboer is de Kinderombudsvrouw, maar haar organisatie heet de Kinderombudsman.

Waarom is het belangrijk dat kinderen en jongeren meepraten?

Als volwassenen een beslissing nemen, merken kinderen daar ook iets van. Er komen steeds nieuwe wetten en regels. De Kinderombudsvrouw zorgt ervoor dat daarbij ook nagedacht wordt over wat ze betekenen voor kinderen. Het is namelijk belangrijk dat jij als kind of jongere zelf invloed hebt op de beslissingen die over jou gaan.

Wat we hebben gedaan in 2024?

De Kinderombudsvrouw is benoemd door de Tweede Kamer. Elk jaar schrijft ze een jaarverslag over wat zij en haar team hebben gedaan. Hieronder een samenvatting van de belangrijke activiteiten in 2024.

2024

Opkomen voor kinderrechten

In 2024 ontwikkelde de Kinderombudsman een **kinderrechtentoets**. Hiermee kunnen we vooraf kijken welke effecten nieuwe en bestaande wetten en regels hebben op kinderen. De Kinderombudsman wil dat alle mensen die wetten en regels maken, hiermee gaan werken. Op 10 december presenteerden we trots onze kinderrechtentoets. Er waren die dag ook kinderen aanwezig. De Kinderombudsvrouw ging met hen in gesprek.

"Kinderen blijven nu nog te vaak buiten beeld. Met de Kinderrechtentoets en het stappenplan van het Beste Besluit kunnen professionals en beleidsmakers het belang en de rechten van kinderen in praktijk brengen. Beide instrumenten zijn bedoeld als reflectiekader om kritisch te kijken voor welke kinderen het beoogde beleid en de wetgeving onbedoeld negatief uitpakken. Dit kan vervolgens worden aangepast, zodat alle rechten van het kind worden nageleefd en hun stem ook echt telt!"

Margrite Kalverboer
Kinderombudsvrouw

Jeugdzorg

De Kinderombudsman houdt goed in de gaten hoe het in de jeugdzorg gaat. We checken of de afbouw van de gesloten jeugdzorg goed gaat. Ook vragen we aandacht van de Tweede Kamer voor het probleem dat jongeren met de grootste problemen niet altijd de allerbeste hulp krijgen. En we spreken gemeenten erop aan dat de ene gemeente meer jeugdhulp en voorzieningen biedt dan de andere.

School

Te veel kinderen in Nederland zitten thuis, terwijl ze recht hebben op onderwijs. De Kinderombudsman heeft de minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs gevraagd om actie. Er moet gezorgd worden voor voldoende hulp in de klas om extra ondersteuning te bieden aan kinderen die dit nodig hebben. Ook moeten reguliere scholen onderwijs blijven bieden aan kinderen die op de wachtlijst staan voor het gespecialiseerd onderwijs.

En als kinderen naar school gaan, moeten zij zich daar veilig voelen. Er worden te veel kinderen gepest. In een brief aan de Tweede Kamer hebben we laten weten dat we ons zorgen maken.

Onderzoek

Soms doen we eigen onderzoek. Bijvoorbeeld als we veel meldingen over een onderwerp krijgen.

'Als je het ons vraagt'

2.729

Kinderen en jongeren vulden de vragenlijst in

Iedere twee jaar doet de Kinderombudsman een groot onderzoek naar de kwaliteit van leven van kinderen (8-12 jaar) en jongeren (13-18 jaar). We willen weten wat er speelt in de levens van kinderen en jongeren in Nederland. In 2024 vulden 2.729 kinderen en jongeren de vragenlijst in. Kinderen en jongeren geven hun leven over het algemeen een voldoende. Opvallend is dat ze hun leven online minder leuk vinden dan offline. En dat meisjes van 13-18 jaar een stuk minder gelukkig zijn dan jongens van dezelfde leeftijd of jongere kinderen. Daarnaast bleek dat deze meisjes de meeste onveiligheid online ervaren. Kinderen en jongeren die zich niet als jongen of meisje identificeren zijn het minst tevreden over hun offline leven, maar juist positiever over hun online leven.

De Kinderombudsman maakt zich ernstig zorgen over deze verschillen. We riepen de overheid daarom op meer rekening te houden met leeftijds- en genderverschillen.

'Ouders zijn onvervangbaar'

Ieder jaar krijgen zo'n 40.000 kinderen te horen dat hun ouders uit elkaar gaan. Als ouders veel ruzie maken tijdens zo'n scheiding, heet dat een complexe scheiding. De Kinderombudsman ontving ook in 2024 weer veel meldingen waarin complexe scheidingen een rol speelden. We onderzochten welke invloed dit heeft op hoe kinderen zich voelen. Het blijkt dat kinderen van gescheiden ouders negatiever zijn over de aandacht en liefde die ze van hun ouders krijgen, over hoe fijn het thuis is en over het voorbeeldgedrag dat ouders laten zien. We riepen ouders op om goed aan hun kinderen te denken bij alle beslissingen en hun belang voorop te zetten.

'Als je je huis moet verlaten'

Soms moet een woning worden verbouwd, zodat deze fijn blijft om in te wonen. Samen met de Nationale ombudsman onderzochten we welk effect het heeft als kinderen verplicht hun huis uit moeten tijdens zo'n verbouwing. We vinden dat woningcorporaties meer rekening moeten houden met kinderen.

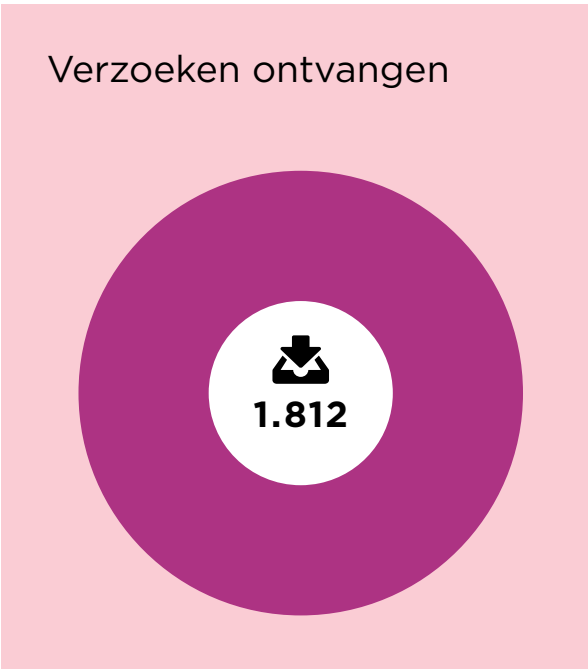
Kinderrechten online

Het leven van een kind speelt zich steeds meer online af. Problemen in het leven van kinderen die we offline zien, bestaan ook in hun onlinewereld. Denk aan pesten of schadelijke content. Dat niet alle kinderen goede toegang hebben tot de digitale wereld heeft bovendien een negatieve invloed op kansgelijkheid. De Kinderombudsman vroeg hiervoor de aandacht van de Tweede Kamer. En we riepen de overheid op om kinderrechten ook online te beschermen.

Feiten en cijfers

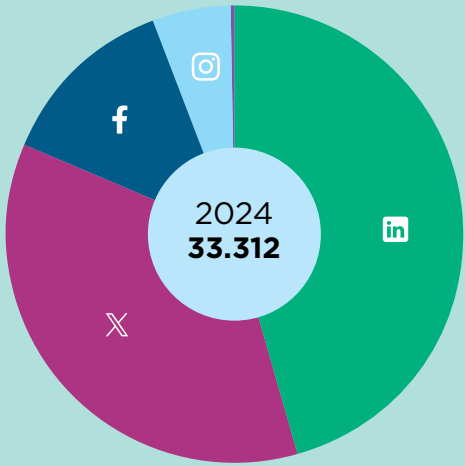
In 2024 heeft de Kinderombudsman 1.812 verzoeken ontvangen. Dit gaat om klachten, signalen en vragen van kinderen, hun ouders en professionals. De verzoeken gingen onder meer over onderwijs, jeugdhulp, gezag en omgang, armoede, familierecht en politie en justitie.

Website kinderombudsman.nl

Via onze website en sociale media staan wij in contact met kinderen, jongeren, ouders en professionals. Daar delen we ook onze informatie en standpunten. Hieronder een overzicht van 2024 in cijfers.

Aantal bezoekers		Paginaweergaven	
2024	2023	2024	2023
87.925	74.519	181.083	164.663

Volgers van de Kinderombudsman op sociale media

Social media	2024	2023
LinkedIn	18.631	17.523
X	14.575	15.114
Facebook	5.251	5.263
Instagram	2.160	1.900
YouTube	106	104

Foto ANP - Arie Kievit

UIT DE PRAKTIJK VAN DE KINDEROMBUDSMAN

Gemeente start onderzoek naar leerlingenvervoer

Jaïro* maakt gebruik van het leerlingenvervoer. Vanwege gezondheidsredenen wordt hij zo kort mogelijk vervoerd, dat wil zeggen volgens het principe van last in first out (LIFO). Omdat er te weinig personeel is, kan Jaïro dit schooljaar niet langer via het LIFO-systeem worden vervoerd. Hij zit hierdoor langer in de taxi en komt vaak te laat voor medische behandelingen, waardoor deze zijn gestopt. De Kinderombudsman komt in actie en vraagt de gemeente dit op te lossen, zodat Jaïro minder lang wordt vervoerd en weer medische behandelingen krijgt. De gemeente liet weten dit te onderzoeken. Samen met de moeder wordt een passende oplossing gezocht.

* Niet zijn echte naam

Waarmee kan de Kinderombudsvrouw je helpen?

Heb je een vraag over kinderrechten? Heb je het idee dat jouw rechten niet beschermd worden? Of wil je een klacht indienen? Wij helpen je graag.

Hoe kun je ons vinden?

kinderombudsman

De officiële naam van Margrite en haar team is Kinderombudsman. Onder die naam kun je ons vinden op Instagram, YouTube, Facebook en LinkedIn.

Onze website is
kinderombudsman.nl

Hoe kun je ons bereiken?

Mailen

Je kunt ons mailen op ombudswerk@kinderombudsman.nl. Dat mag ook anoniem of onder een andere naam.

Bellen

Je kunt ons ook bellen. Van maandag tot en met vrijdag, van 12.00 tot 17.00 uur, zijn we gratis bereikbaar op 0800-8765432. Vanuit Caribisch Nederland kun je tussen 06.00 en 11.00 uur bellen naar +31-708506995.

Brief

Of je kunt een brief sturen naar De Kinderombudsman, Antwoordnummer 10870, 2501 WB Den Haag. Een postzegel is niet nodig. Vergeet niet te vertellen hoe we jou kunnen bereiken.

kinderombudsman

Geeft kracht en invloed aan de stem van kinderen